

§ 34

Diarienum: KS-2023/00942

Svar på remiss: Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun (SOU 2023:58)

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att avge svar på remiss enligt kulturnämndens yttrande.

Reservation

Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet att avslå hans tilläggsyrkande.

Ärendebeskrivning

Regeringen beslutade den 7 juli 2022 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att genomföra en översyn av kultursamverkansmodellen för kultur i hela landet. Den 20 april 2023 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv till utredningen om minskad administrativ resursåtgång.

Yttrande

Det finns återkommande motsatsförhållanden i utredningen. Samtidigt som det anges att systemet tydligare ska inkludera alla landets kommuner så är det regionens roll som ska stärkas (sammanfattning, sidan 9).

I förslaget till lag om samverkan på kulturområdet 3§ anges på flera ställen vilka insatser både regionen och kommunen genomför. I stället borde det vara vad regionen eller kommunen genomför. I det fall det är en kommun som genomför insatsen behöver inte regionen vara en del av processen, utan stöd kan gå direkt till kommunen.

I utredningens uppdrag (kapitel 2.2, sidan 26) anger utredning, som ett av

sina uppdrag, att se över kommunernas roll och att det är angeläget att systemet fungerar för alla kommuner. Vi kan dock i utredningen inte finna något konkret som utvecklar detta uppdrag och förbättrar det för kommunerna.

Umeå kommun delar utredningens synpunkt att det finns en del att önska när det gäller de regionala kulturplanerna. Dock anser Umeå kommun att ersätta en regional kulturplan med en regional samverkansplan inte löser problemet (kapitel 5.3 samt 5.4).

Samtidigt som utredningen föreslår att planer och fördelning av statsbidrag ska förenklas och administration minskas, föreslår utredningen att det ska fortsätta som idag, om än i viss modifierad form. Ett rimligare förhållningssätt borde vara att kommunerna tar ett större ansvar i samarbetet med Statens kulturråd och staten. Därmed kan regionernas roll kraftigt reduceras. I utredningen skrivs det om möjligheten att införa kommunövergripande samarbeten, som skulle kunna ersätta regionala samarbeten.

Som alternativ skulle staten kunna fördela sina kulturstödsmedel direkt till regionerna och berörda kommuner. Som utredningen visar har regionerna och kommunerna på olika sätt löst uppgiften med att säkerställa att nå ut med kultur till alla medborgare. Då skulle Statens kulturråds uppgift i stället vara att säkerställa att det med lagens intentioner faktiskt erbjuds kultur för alla i hela landet och inte fortsätta med uppgiften att fördela medel och samla in rapporter för att kontrollera medelsanvändning.

Kulturrådets stöd borde i högre grad kunna vara fleråriga. Det ger mottagande kommun eller institution förutsättningar för en bättre planering och framförhållning i sitt arbete.

Beslutsunderlag

Remissen
Kulturnämndens protokoll 2024-01-25, § 6

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning**Yrkanden**

Anders Ågren (M) och Janet Ågren (S) – Bifall till näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Lars Forsgren (SD) – Tillägg: För att skapa absolut mest mervärde för skattebetalarna skulle dock ett system där den lokala och regionala demokratin ansvarar för kulturen i sin helhet vara lämpligast. Detta skulle resultera i frigjorda medel för staten i både minskad administration och utbetalade medel. Denna ansvarsfördelning skulle kunna kompenseras med skatteväxling alternativt generellt statsbidrag. Styrning av lokala kulturmedel skulle därmed regleras fullt ut genom de allmänna valen, av ansvarsutkrävare som rimligen har större kännedom om den lokala kulturen än en statlig myndighet.

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till näringslivs- och arbetsutskottets förslag. Ordföranden finner att kommunstyrelsen bifaller näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Avslag mot bifall till Forsgrens (SD) tilläggsyrkande. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå tillägget.

Reservation

Lars Forsgren (SD) reserverar sig mot beslutet att avslå hans tilläggsyrkande.

Beslutet ska skickas till

Kulturdepartementet senast den 27 mars 2024.

ku.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till

ku.kkm@regeringskansliet.se.

Ange diarienummer Ku2023/01093